

Що пропонує служба зайнятості внутрішньо переміщеним особам

З 1 березня 2024 року змінився порядок призначення соціальної допомоги людям зі статусом внутрішньо переміщеної особи. Уряд ухвалив рішення, яке стосується ключових інструментів підтримки внутрішніх переселенців та малозабезпечених сімей.

Водночас забезпечуючи підтримку таких людей, держава запроваджує механізми стимулювання громадян до пошуку роботи, здобуття нових професійних навичок або ж започаткування власної справи.

Які ж послуги можуть отримати внутрішньо переміщені особи (ВПО) в службі зайнятості?

По-перше: послуги з пошуку роботи.

За два роки повномасштабного вторгнення --130 тисяч ВПО отримували послуги у сфері зайнятості, з них – 34 тисячі були працевлаштовані. Фахівці служби зайнятості здійснюють індивідуальний підбір вакансій для кожної людини з урахуванням отриманої освіти, професійного досвіду та побажань до майбутнього робочого місця. Все, що необхідно зробити внутрішньому переселенцю – це звернутися до найближчого центру зайнятості або зареєструватися як безробітний через Портал Дія.

Допомога по безробіттю призначається з першого дня після надання людині відповідного статусу. Поки діє воєнний стан тривалість допомоги не може перевищувати 90 календарних днів. Втім особи передпенсійного віку (за рік до настання права на пенсію) можуть розраховувати на виплату такої допомоги до 360 календарних днів.

По-друге: організація професійного навчання.

Служба зайнятості здійснює навчання безробітних у навчальних закладах, зокрема, в центрах професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості за 95 робітничими професіями та близько 400 освітніми програмами. Для безробітних таке навчання безоплатне, воно здійснюється за кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Після успішного завершення навчання слухачам видається документ державного зразка про присвоєння відповідної кваліфікації. Опанувати нову професію можна на замовлення роботодавця або для самозайнятості, тобто коли людина планує стати підприємцем.

По-третє: можливість отримання ваучера на навчання.

Це документ, що дає змогу внутрішньо переміщеним особам безоплатно підвищити кваліфікацію або отримати нову професію за затвердженим Мінекономіки переліком зі 124 професій і спеціальностей. Вартість ваучера не може перевищувати 10-кратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб (на сьогодні це більше 30 тис. грн). Така можливість надається ВПО, які не зареєстровані як безробітні, мають професійно-технічну чи вищу освіту. Подати заявку на отримання ваучера можна в паперовому або електронному вигляді.

По-четверте: надання грантів на започаткування або розвиток вже діючого бізнесу.

Передусім, мова йде про грантовий проєкт «Власна справа», що дає можливість отримати від 50 до 250 тис. грн на втілення своєї підприємницької мрії.

На ще одну грантову програму «Грант для ветеранів та їх подружжя» можуть подаватися переселенці зі статусом учасника бойових дій або члени їх сімей. У рамках цієї програми можна розраховувати на такі грантові суми:

до 250 тис. грн – за умови створення одного робочого місця;

від 250 до 500 тис. грн – за умови створення двох робочих місць;

від 500 до 1 млн грн може отримати учасник бойових дій або особа з інвалідністю внаслідок війни, зареєстрований як фізична особа-підприємець протягом 36 місяців до дати подачі документів, за умови створення чотирьох нових робочих місць.

Подати заявку на участь у грантових програмах разом із бізнес-планом можна через Портал Дія.

Зауважимо, що повернення отриманих коштів здійснюється протягом трьох років реалізації проєкту через сплату податків і зборів, передусім за працевлаштованих на нові робочі місця працівників.

По-п'яте: фінансова підтримка роботодавців, які беруть на роботу внутрішньо переміщених людей. Наразі діють дві програми надання компенсацій роботодавцям – за працевлаштування ВПО та за працевлаштування ВПО під час дії воєнного стану.

Слід зазначити, що з 1 січня цього року зріс розмір компенсацій за програмою працевлаштування ВПО під час дії воєнного стану, зараз він становить 7 100 грн на місяць, а з квітня компенсація становитиме 8 000 грн. на місяць. Також збільшено тривалість виплати такої допомоги – з двох до трьох місяців, а за працевлаштування ВПО, які мають інвалідність, роботодавець зможе отримувати компенсацію шість місяців.